

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

VI LETO

Murska Sobota, 9. maja 1937.

ŠTEV. 19.

Cene rastejo

V zadnjem času se je znatno podražilo najrazličnejše blago. To se čuje v mestu med trgovci in obrtniki, pa tudi pri gospodinjah, ki so navezane na trg in trgovino, ko morajo kupovati vse kar jim je treba pri gospodinjstvu. Porast cen se opaža pri različnem blagu. Razlika med prejšnjo in sedanjo ceno je posebno vidna v trgovinah, kjer razpečavajo blago na debelo, kar je seveda vplivalo tudi na ostale trgovine.

Marsikdo se vpraša zakaj so v zadnjem času narastle cene. Tako se vprašuje kmet pa tudi oni trpin, ki si do sedaj ni mogel zaslužiti toliko, kolikor bi mu bilo potrebno za življenje. Kmetu je ta uganka prav usodna: Cene rastejo, blago bi šlo v dober denar, a kaj naj proda? Žito, svinje in živino je že prodal v jeseni ali med zimo po nižjih cenah, a sedaj ko so porastle cene za te vrste blaga, ima prazne roke. Perutnini, jajcam in vinu, in tega ima še sedaj dosti, je cena ostala na isti nižini ko nekoč. In zopet je kmet tisti, ki ne bo imel nikakšnega dobička od trenutnega izboljšanja cen na svetovskih tržiščih.

Splošno se smatra, da je dvig cen posledica velikega oboroževanja, v katero je zapadel ves svet. Z vsemi silami delajo države na tem, da se čim bolj oborožijo. Angleška je v ta namen žrtvovala 375 milijard dinarjev, Francija je razpisala ogromno notranje posojilo, Nemčija in Italija v zadnjih letih ne delajo drugega, kot zbiranje in pripravljanje vseh sil in sredstev za slučaj oboroženega spopada. In temu vzoru slede vse evropske države, ki si sredstva za oboroževanje priskrbijo na različne načine, največ z notranjimi posojili. Pri oboroževanju zaslužijo različne industrije. Največji dobiček ima metalna industrija, ki je najbolj potrebna za orožje: baker, železo, aluminij se drago plačuje, nadalje celuloza (ki se pri nas proizvaja pa služi razven za eksplozive tudi za izdelovanje papirja) kože in tekstilno blago, kar je potrebno sedanjim vojaškim edinicam in kar bo nekoč potrebno milijonskim armadam. Industrije, ki delajo za vojne potrebe, dobro plačujejo svoje delavce in tisočericim da kruh in za-

služek. Več se vsega porablja, več denarja je prišlo v promet in da je poslovanje oživelo, nihče ne more tajiti. To se čuti po vsej Evropi in po celem svetu.

Oživljenje industrije je ugodno vplivalo na kmetijsko panogo. Cena pšenice je narastla, boljše se pa prodaja tudi živina, svinje, mast, les i. t. d. Upravičeno je vprašanje če bo to izboljšanje tudi ostalo v bodoče. O tem ni treba dvomiti. Vse države so si izdelale načrt za oboroževanje, ki sega v leta in leta naprej.

Žalostno je, da se mora povdariti, da ni sedanje oživljanje dela in porast cen posledica sporazumov med državami, odprave carinskih in drugih mej, ki ovirajo mednarodno izmenjavo blaga, temveč posledica oboroževanja, ki se vrši pod geslom: Vse za očuvanje miru. Kljub vsemu oboroževanju pa se ne smemo udati malodušju ali pa se oklepiti misli,

da je vojna pred durmi. Na dnevnem redu so sporazumi med državami, ki se sklepajo na dobo desetih let in dosedaj niti ena država ni poskušala, da bi si z orožjem v roki hotela izbojevati svoje želje in zahteve.

Za našo državo, ki je poljedelskega značaja, je zelo važno vprašanje ali se bodo sedanje visoke cene za pšenico in druge kmečke proizvode ter za svinje in govedo držale na tej višini do nove žetve in kakšen bo položaj na tržiščih po žetvi. Vsi znaki govore za to, da je slednjič minil čas ko je kmet prodal 100 kg pšenice za 100 Din i. t. d. Pobiljšanje splošnih gospodarskih prilik pri nas, ni mogoče brez dobrih cen kmečkih proizvodov. Za tem je usmerjeno tudi delo vseh onih mož, ki stoje na krmilu države zavedajoč se, da je le gospodarsko zdrav narod kladivar lepše bodočnosti.

Slovenski javnosti!

V proslavo 140 letnice Vodnikovih „Lublanskih Noviz“ in 30 letnice organizacije slovenskih poklicnih novinarjev priredi Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega novinarskega združenja na jesenskem ljubljanskem velesejmu jubilejno razstavo slovenskega novinarstva.

Razstava je zelo široko zasnovana in zavzame štiri velike velesejmske paviljone. Poda celoten pregled nastanka in razvoja slovenskega novinarstva od najstarejših časov pa do današnjih dni, hkratu pa pokaže poleg nekdanjih načinov razširjanja vesti tudi najnovejša izume, ki se jih poslužuje sodobna časnikarska poročevalska služba. Da bo vse to prikazano čim bolj nazorno, bodo novinarji izdajali na razstavi poseben dnevnik, urejevan, stavljen, tiskan in razpošiljan pred očmi obiskovalcev. Popoln pogled v organizacijo časopisja bo nudila jubilejna razstava slovenskega novinarstva, poleg tega pa tudi pregledno pokaže vse ogromno delo, ki je združeno z nastankom, razvojem in napredkom slovenskega novinarstva, pri tem pa opozori tudi na koristi, ki jih je narod imel in jih vsi sloji še imajo od časopisja.

Razstava slovenskega novinarstva mora biti in tudi bo kulturni dogodek prve vrste!

Da pa razstava ta svoj visoki cilj doseže, prirede novinarji razstavo s

sodelovanjem Društva tiskarnarjev v Sloveniji, zvezne organizacije Saveza grafičnih radnikov Jugoslavije v Ljubljani, ljubljanske podružnice Udruženja grafičnih faktorjev Jugoslavije, časniških in časopisnih podjetij, ljubljanskega velesejma ter odličnih kulturnih in gospodarskih strokovnjakov.

Da bo res ves jesenski ljubljanski velesejem v znamenju slovenskega novinarstva, je pa potrebno tudi sodelovanje vse slovenske javnosti ter se zato obračamo na njo s pozivom, naj pomaga pri iskanju in zbiranju razstavnega gradiva. Trdno smo prepričani, da ta naš poziv ne bo zaman, saj je doslej razstavnih odbor povsod pri Slovencih, kamorkoli se je obrnil, naletel na največjo pripravljenost za sodelovanje.

Živo pa se zanimajo za razstavo slovenskega novinarstva tudi drugod po Jugoslaviji in celo v tujini. Več znanstvenikov svetovnega slovesa je odboru zagotovilo in deloma tudi že izkazuje svojo pomoč. Vzrok več, da tudi slovenska javnost stori svojo dolžnost!

Izreden dogodek letošnjega leta bo razstava slovenskega novinarstva in s sodelovanjem vse slovenske javnosti mora biti tudi trajnega pomena za Slovence ter mogočen podnet za napredek slovenske kulture.

Zato smo kot poklicni novinarji in redni člani ljubljanske sekcije JNU z

veseljem prevzeli častno predsedstvo razstavnega odbora ter vabimo vso našo javnost, da pripravljalnemu odboru pomaga pri zbiranju sredstev in gradiva za to splošno poučno in koristno razstavo ter se že sedaj pripravlja na obisk te velevažne narodne manifestacije.

Ljubljana, 1. majnika 1937.

Častno predsedstvo
razstave slovenskega novinarstva:
Dr. Anton Horoščak l. p. Dr. Albert Krumer l. p.
min. notranjih del minister v p.

Dr. Fran Kulovec l. p.
minister v p.

POLITIKA

Senat in narodna skupščina, tako pišejo nekateri beograjski časopisi, se bosta sestala takoj po pravoslavni veliki noči. Prva seja narodne skupščine ne bo 7. maja, vendar pa bo ta seja, enako kakor tudi seja senata, imela manifestacijski značaj in se je bodo udeležili tudi rumunski in češkoslovaški narodni zastopniki, ki bodo takrat v Beogradu na zasedanju parlamentarne Male antante.

Predsednik Hrvaške delavske zveze, Ivan Teščaj, je umrl v Zagrebu. Med tisočericimi delavci, ki so stopali za njegovo krsto, je bil tudi dr. Maček. Hrvaška delavska zveza je mačkovska delavska organizacija.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle je pred dnevi praznoval svoj 45. rojstni dan. Ob tej priliki se je znova pokazalo, kako veliko priljubljenost uživa knez-namestnik med jugoslovanskim narodom in kako velik ugled si je pridobil v inozemstvu.

Skupščinski odbor za prošnje in pritožbe je na svojih poslednjih sejah rešil 504 prošenj in pritožb.

Med Bolgarijo in Češkoslovaško je bil podpisan nov trgovinski sporazum, ki določa velike olajšave za izvoz bolgarskih poljedelskih produktov v Češkoslovaško.

Italjanski minister za tisk in propagando je povabil v Italijo naše novinarje. Prisostvovali bodo velikanskim slovesnostim v Rimu, ki bodo ob priliki obletnice zavojevanja Abesinije in ustanovitve italjanskega cesarstva.

Švedska vlada bo izdala posebno uredbo, s katero bodo izgnani iz države vsi neljubi tujci. Pri tem misli predvsem na inozemske komuniste, ki so si polskali v državi varno zavetišče.

Madžarski vojni minister je obiskal Berlin in Dunaj. Na Dunaju je izjavil, da spada Madžarska in Avstrija za vse večne čase skupaj.

„Hčere ameriške revducije“, tako se imenuje neka ženska organizacija v Združenih ameriških državah, zahteva od vlade, da prepove v državi komunistično organizacijo in strogo kazen za komunistično agitacijo. Če bodo uspeli pa je seveda vprašanje.

Na varšavskih vseučiliščih je zopet eksplodiralo več bomb. K sreči ni bilo človeških žrtev. Bombe so nastavili nacionalistični dijaki, ki obsojajo sedanjo poljsko prosvetno politiko, ki je zelo naklonjena židom.

Bivšega ljudskega komisarja Serebrjovskega so v Moskvi zaprli. Obtožen je velikih zlorab v svojem uradu in razmetavanja državnega denarja. Tako je dal na državne stroške delati plakate s svojo podobo v zlatu. Zaprli pa so tudi bivšega komisarja za notranje zadeve.

1000 bojnih letal ima že zdaj Francija, čez leto dni pa jih mora imeti 1500. Tako je rekel francoski letalski minister ter še pristavil, da je to število neznatno v primeri z nemškimi in italjanskimi letalstvom.

Italjanska vlada je uredila 23. novih poljedelskih naselbin in to južno od Rima na ozemlju, ki je bilo še pred kratkim močvirje. Vasi so zgrajene kar najbolj moderno in udobno.

Ameriški vojni proračun znaša 416 milijonov dolarjev ter se je v primeri z lanskim zvišal za 28 milijonov. V proračunu je določena velika vsota za gradnjo čez 500 novih velikih bombnih letal.

Romunska zunanja politika se bo tudi v bodoče naslanjala na Malo antanto in Francijo. V tem smislu pišejo v zadnjem časopisu v zvezi z obiskom poljskega zunanjega ministra v Bukarešti, kjer je imel z romunskimi državniki važne politične razgovore.

V Parizu so se sestali odposlanci 17 evropskih komunističnih strank. Zastopniki evropskega komunizma so se razgovarjali, kako bi se dalo čim bolj pomagati bojujočim se komunistom v Španiji.

Življenje na športskem igrišču.

Lepi pomladanski dan me je izvabil iz zatohle sobe v prosto naravo. Pot me je pripeljala do športnega igrišča „Stadion Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja“. Oddaleč me je že vabil zvonki smeh dece, ki uživajoč sveži pomladanski zrak, da iz sebe vso svojo mladost in se prosto in neprisljano vdaja užitek narave.

Ko sem vstopil na igrišče, sem kar nem obstal. Videl sem gospoda prof. Žorga, ki je z dijaki absolviral telovadno uro. V sportnem dresu se giblje in raja z deco. Najprej tek na daljavo. Piščalko, ki jo drži v rokah in na katero piška, je popolnoma odveč. Dijaki gledajo na svojega profesorja in posnemajo vsak njegov gib. Leta z deco, kot bi bil njih dobri tovariš, neprisljano in deci odpade strah pred strogim profesorjem. Postavijo se v krogu in vadijo proste vaje. Profesor kaže predvaje in deca posnema. Povelje vsi na tla in kot bi pihnil, so že vsi na tleh, a profesor popravlja od enega do drugega pravilno držo.

Bliža se konec telovadne ure, a deca še iz daleka ne misli na prekinitev. Prošnjam še nekaj minut, se ni mogoče ubraniti in profesor leti zopet z njimi. Iz ene ure nastanejo dve, a neutrudljivi naš profesor Žorga pozabi na uro in čas.

Na tak način dosežena priljubljenost profesorja je razumljiva in dijaki, ki se gibljejo v prosti naravi, si napolnijo svoja pljuča s svežim zrakom in so tako pokrepčani ter sposobni za mirno sedenje v zatohlih učilnicah.

Hvaležna je deca gospodu profesorju Žorgi za prijetno razvedrilo, a hvaležni so mu tudi roditelji, ker z svojim nesebičnim trudom pomaga pri vzgoji mladine, ustvarjajoč krepak in zdrav naraščaj.

Zagonetni požari v Panovcih

Panovci je mala vasica na Goričkem, ki šteje komaj 45 hišnih števil in 185 prebivalcev. Tu so večinoma mali posestniki, katerim se je v zadnjih letih vselila v njihove domove velika beda. Z ozirom na to dejstvo bi bilo potrebno, da bi živeli med seboj v največji slogi, da bi se z združenimi močmi borili in ublažili vse težave, ki nam jih nalaga današnji čas. Toda kljub resnim časom se še niso spametovali in poboljšali. Že od nekdanj so pri mnogih ljudeh tega kraja zavist, nevoščljivost, škodoželjnost in druge slabe lastnosti na prvem mestu. Nekateri ne morejo gledati, da ta ali oni s pridnim delom, v neprestanem znoju več pridela in si je pridobil obširnejše posestvo, ali ima nekoliko lepšo živino. Ti nepridiplrivi takega gospodarja sovražijo iz dna duše in mu delajo razne neprilike. Če mu ne morejo pokrasti sadov njegovih trudov, jih uničijo z drugim, še hujšim sredstvom, ki nima trohice usmiljenja. Tako se je zadnji mesec izvržek človeške družbe v obilni meri maščeval in so njegovi peklenski nameni prišli do popolne veljave. Najprej je zanel požar pri Hari Janezu, kateremu so ostale le stene od stanovanjske hiše, vse drugo se je v par urah spremenilo v pepel. V zadnjem hipu se je z velikimi mukami še posrečilo rešiti živino, ki jo je brezsrčnež tudi obsodil na kruto smrt v plamenih. Žrtev požara je postala ogromna količina sena in slame, ki se je štedila za krmno živino v času težkih pomladanskih del. Razen tega je uničeno tudi vso

Odgovor „Jutru“ in dopisovalki.

„Jutro“ je dne 1. maja 1937 priobčilo članek svoje dopisovalke iz M. Sobote, v katerem obravnava šolske razmere s posebnim povdankom na potrebo novega šolskega poslopja. Članek bi imel svoj namen, ako bi bil pisan v formi, kakor se to spodobi. Iz članka se vidi, da je dopisovalka dobila podatke od šolskega vodstva. Takšna je štilizacija kar dokazuje, da je to gotovo skupno delo šolskega upravitelja in dopisovalke. V naših lokalnih listih je bila potreba novega šolskega poslopja že dovolj povdarena in bi bili hvaležni „Jutru“ ako bi z svojimi članki v dostojni formi pripomoglo k novemu šolskemu poslopju.

Zidava nove osnovne šole v Murski Soboti je zadeva občine Murska

gospodarsko orodje in druge gospodarske potrebščine, vso v kleti se nahajajoče žito, krompir in druga živila. Od 40 m dolge in 5 m široke stavbe, ki je obsegala svinjake, 2 hleva, ške denj, prešo, klet in stanovanjske prostore, so ostali samo še drobci strešne opeke v razvalinah. Vse obsodbe vredno je počeje, da so mnogi, katerim bi bila dolžnost hiteti bližnjemu na pomoč, uživali v tem, kako so plameni požirali dragoceno imetje in kradli še iz tistega, kar se je reševalo. Omejevanje požara je vsled malomarnosti slabo uspelo, ker vaška, brizgalna, s katero upravljajo neizvežbani civilisti, ni bila v stanju, da bi kljubovala mogočnim ognjevitim žubljem, ker so bile cevi preluknjane. Nekoliko bolje so se izkazali gasilci iz Križevcev, ki so dospeli na kraj požara vsled oddaljenosti z veliko zamudo.

Ista usoda je zadela dne 28. IV. Kerčmar Janeza, zeta prej imenovanega nesrečneža, s še hujšimi posledicami. Zverina v človeški podobi si je izbrala za žrtve tudi 4 glav živine in 3 svinje, ki jih ni bilo mogoče rešiti, ker so plameni po izbruhu požara takoj objeli vso gospodarsko poslopje. Hudobnež si je izbral taki čas, ko je najhujše divjal veter in je vsled tega bilo reševanje popolnoma onemogočeno. Razen živine je tudi vsa krma, slama in gospodarsko orodje uničeno. Nesrečnež je v obupnem stanju, ker nima vprege, nima gospodarskega orodja, s katerim bi opravil spomladanska dela. Po taki hudi katastrofi si je v današnjih težkih časih težko opomoči; posledice se bodo občutile še po 10 letih.

Nadalje je zgorelo tudi gospodarsko poslopje vdove Hari Frančiške, ki istotako trpi občutno škodo.

Nobeno izmed teh objektov ni bilo zavarovano. To naj bo delni kažipot varnostnim organom za izsleditev tega zločinca, ki je v tako kratkem času povzročil toliko škode in drži še v nadaljnem strahu prebivalstvo. Varnostni organi naj se potrudijo, da ga prej ali slej izsledijo, ker si zasluži najhujšo kazen, ki mora slediti takemu gnusnemu početju; sploh je treba z energičnimi ukrepi zatreti maščevanje in igre z ognjem, ker s tem niso oškodovani samo posamezniki, ampak tudi država.

nego so v Murski Soboti. Kljub temu smo vedno zagovarjali potrebo novega šolskega poslopja in so tukajšnji merodajni faktorji vložili mnogo truda za doseg možnosti graditve novega šolskega poslopja. Če so pa bile razmere takšne,

ni to krivda

lokalnih faktorjev.

V članku se namigava, da je bil zaprošen narodni poslanec za vložitev prošnje na ministarstva v svrhu zidave šolskega poslopja, da pa se ne ve, dali je bila prošnja vložena ali ne, ker ni o tem nobenega odgovora. Iz tega sledi, da je dopisovalka dobila te informacije od šolskega upravitelja, ki so pa napačne, radi česar mu odgovarjamo, da slične prošnje ne vlagajo narodni poslanci, nego krajevni šolski odbori ali pa, občinske uprave, a poslanci le izvršavajo intervencije, kar bi moral kot generalni tajnik JNS vedeti.

Nadalje se navaja, da znaša fond za zidavo novega šolskega poslopja 1 000 000 dinarjev. Mi smo o tem drugače informirani in sicer, da znaša fond le okoli 600.000 dinarjev. Vrednost starih šolskih poslopij so skupno z poročevalko cenili na 700 000 dinarjev. Kdo bo pa dal za konjske hleve in svinjake tako visoko svoto? Ako so res stara šolska poslopja toliko vredna, potem vendar niso podobna konjskim in svinjskim hlevom. Trditev, da je gradbeni fond mrtvo naložen, je nesramna laž, ker je naložen v občinski hranilnici, kjer se obrestuje. Mogoče bi bil bolje naložen, ako bi se ga posodilo dopisovalki v svrhu zidave stanovanjskega poslopja! Občinska hranilnica ni še pod zaščito. Sramotna in žaljiva je trditev, da je gradbeni fond v iznosu 1 000 000 dinarjev dobrodošel gotovim trgovcem, ki se zanjim bogatijo. To se očitno nanaša na vodilno osebo tukajšnjega naroda, v katerega čast si upa posegati Jutro z svojo dopisovalko. Ne gospoda okoli Jutra, ne dopisovalka in ne njeni statistični pomagači nimajo pravice posegati v čast tukajšnjih vodilnih trgovcev in jih lažljivo blatiti s tem, da se neopravičeno okorišča vajo in bogatijo z gradbenim fondom šolskega poslopja.

Sicer se bomo na to še povrnili in celo zadevo obširneje obravnavali.

DOMAČE VESTI

Murska Sobotica:

— Proslava materinskega dne. Tukajšnja podružnica Kola Jugoslov. sester je preteklo soboto priredilo proslavo materinskega dne v Sokolskem domu, ki je v vseh ozirih dobro uspela. Pester program sestojč iz deklamacij, igrice, petja, instrumentalnih točk ter ritmičnega plesa je zadovoljil številno publiko, ki ni štedila z odobravanjem. Uvodoma so prav dobro zapeli otroci tuk. osn. šole pod vodstvom g. Tuša. Sledil je prisrčen dram. nastop dece, ki je delal čast režiserki učiteljici gg. Dittrishovi in Jezovšekovi. Mešani zbor, ki ga je vodil Tuš je s svojim dobro izvajanimi točkami dokumentiral nesporen napredek od zadnjega nastopa. Prikupna je bila tudi plesna točka deklic, ki jo je naštudirala gđc. Pirtoškova. Mladinski sokolski orkester pod vodstvom g. Laha je bil za svoja izvajanja deležen nedeljenega priznanja. Vsi sodelujoči so se potrudili po svojih močeh, zato pa tudi ni izostal

uspeh pestrega programa. V nedeljo se je izvajal isti program za šolsko deco, ki je napolnilo obširno dvorano Sokolskega doma.

— **Prevzem brivnice.** G. Gumilar je v Murški Soboti prevzel brivnico g. Ursuleska na Aleksandrovi cesti. G. Gumilar se je kot dosedanji vodja te brivnice izkazal pravega brivskega mojstra, in kot lastnik bo brezdvomno vložil še več truda v svoj obrat.

— **Jurjevanje.** Tradicionalno slavljenje jurjevanja je naše vojaštvo ob udeležbi velikega števila uradnih, Sokolov in drugih uglednih oseb tudi letos proslavilo dne 6. maja. Zgodaj zjutraj so odšli z godbo na čelu iz vojašnice in Sokolskega doma v gozd ki je v bližini gostilne Hidveg. Tam se je razvila običajna zabava, ki je trajala do popoldanskih ur.

KOLESA

s 5 letnim jamstvom. Šivalni stroji z 20 letnim jamstvom po znižanih cenah pri NEMEC J. Murska Sobota.

VSA POPRAVILA IZVRŠUJE ISTOTAM POREDOŠ I. KLJUČAVNIČAR,

— **Naši gostilničarji so zborovali.** Pred dnevi so imeli gostilničarji mursko-soboškega sreza svoj občni zbor. Udeležba je bila velika, kar pričča, da se člani za svojo ustanovo živo zanimajo. Ker je dosedanji predsednik društva g. Vezer Geza iz Martjanci postal član Zbornice, je bil soglasno izvoljen za novega predsednika g. Bac Ludvik, hotelir in posestnik v Murški Soboti. Novemu uglednemu predsedniku, ki ga poznamo kot zelo marljivega in agilnega člana, iskreno čestitam na izvolitvi in smo prepričani, da bo interese društva v vsakem pogledu uspešno zastopal.

— **Protituberkulozni teden.** Protituberkulozni teden pomaga vsem za tuberkulozo obolelim, jih pregleduje, zdravi podučuje. Tuberkuloza je zelo razširjena v našem kraju. Od 1. januarja t. l. do danes je posetilo naš dispanzer 545 ljudi, med temi smo našli 55 z odprto tuberkulozo. Vsa okolica teh odprtotuberkuloznih je v nevarnosti, da oboli, predvsem otroci. Pri teh in ostalih z zaprto tuberkulozo je potrebna zdravniška pomoč. Röntgen preiskav je izvršil dispanzer 518, preiskav izmečka 95, krvi 398 in tuberkuloznih prob pri otrocih 23. Pneumothoraksov je bilo danih 30, vse to brezplačno. Zdravnik in sestra sta posetila obolele na njih domu in dala potrebne nasvete. Dispanzer zastavlja vse moči, da se bori proti obtemu zlu — tuberkulozi; z zdravljenjem kakor tudi z podporami, ki so pa premale, da bi zadoščale za uspešno borbo. Pridružite se tudi vsaj z 1 Din; kajti — „Le ves narod se more uspešno boriti proti tuberkulozi!“

— **Koncert Soetens - Orkestralnega društva.** V nedeljo, dne 9. maja 1937 ob pol deveti uri zvečer se bo vršil v Sokolskem domu koncert s spremljevanjem orkestralnega društva Glasbene Matice iz Ljubljane. Ne zamudite te redke prilike in posejite ta koncert. Predprodajo vstopnic je prevzelo tujsko-prometno in olep-

ševalno društvo, od sobote popoldne do nedelje 10. ure pa v trgovini g. Hahn Izidorja.

Puconci

— **Tolovajska konjunktura** še vedno cvete. Čeravno ni odkritega kartela v tem oz'ru, ali ta obrt se je v zadnjih letih pri nas vseeno razpasel, nevedo pa zakaj to. — Minuli teden je neznani storilec pokradel nekaj nad dvesto metrov debele žice, ki je služila kot opora na brajdah vinograda g. Vljaj Viktorja iz Predanovec, v vinogradu na Gorici. Storilca iščejo ter upamo, da bo v kratkem v rokah pravice.

— **Občinski odbor „Rdečega križa“** se je ustanovil dne 25. aprila, za enkrat z 26 člani. V odbor so bili izvoljeni Kuhar Štefan preds. obč. kot preds., Lebar Viktor iz Doline podpr., Flisar Karel iz Gorice tajnik, Sočič Štefan Puconci blagajnik ter Marič Koloman, Grabar Štefan, Sočič Franc, Ritoper Franc in Podlessek Franc ter Sosič Edvard učitelj kot zastopnik šolskega „Podmladka RK“.

— **Kramarsko in živinsko sejmišče** se pridno nasipava, sejmarjem na ljubo, ki so do sedaj morali stati na mokrih tleh, če je le malo deževalo. Sejmišče dobi s tem tudi popolnoma drugo lice, kar se bo videlo že 28. maja, ko je pri nas veliki kramarski in živinski sejem.

— **Bednostni sklad,** ki ga je ustanovila banovina, tvorijo prispevki delodajalcev po številu zaposlenih delavcev. Naša občina, z ozirom na število takih delavcev prispeva v ta fond med vsemi občinami največ in tudi posredno po davčni moči. Kaj ima od tega? Bogate občine brez delavcev so dobile podporo iz tega fonda za siromake, naša niti pare... Za tolažbo pride prav taka ugotovitev, češ da pri nas ni siromakov, samo, da bi se s tem obenem tudi odpravil glad!

Gornja Lendava:

— **Sokolska četa** je imela zadnjo nedeljo dobro uspelo predavanje o nezgodah, krvavitvi in prvi pomoči. Poučno predavanje, ki ga je izvedel banovinski zdravnik br. dr. Lukman, je privabilo ogromno število poslušalcev, ki so z zanimanjem sledili poučnim izvajanjem. Četa bo izvedla tudi nekaj gospodarskih predavanj, narkar že sedaj opozarjamo občinstvo. Predavanja pravočasno javimo.

Kdor hoče od dobrega najboljšo kupi
GÖRICKE-dvokolo

vodilno znamko od leta 1874.

DOPISI:

— **Tropovci.** Vas, v kateri domuje g. šolski upravitelj Antauer, je zelo gosto naseljena. Pridni vaščani radi vzdrževanja svojih družin tekmujejo z delom in zaslužkom. Čeravno je prirodno, da vsakdo ljubi svoj rojstni kraj, bi bila vendar priporočljiva naselitev v bolj prostranem kraju širom domovine.

— **Bokrači.** Naša gasilska četa priredi 9. maja 1937 v gostilni Malačič plesno veselico, na katero se vse prebivalstvo vabi.

— **Iz Goričkega kota.** Radi pomanjkanja prostora nam ni bilo mogoče v tej številki Vaš obširni članek priobčiti.

— **Krog.** V neposredni bližini Murške Sobotice se nahaja naša vas, ki je v gradbenem oziru v zadnjem desetletju razveseljivo napredovala. Na severni strani vasi se je zgradilo precej poslopij in sicer večji del iz prsti, so pa vendar našle njih številne družine lastne domove. Življenje pri nas je precej živahno. Imamo dve trgovini, eno nabavljajno zadrugo, dve krčmi ter gasilsko četo z lastno godbo, ki jo je organiziral in izvečbal šolski upravitelj g. Horvat Bela. Na pobudo tega gospoda se je v lanskem letu dogradilo šolsko poslopje, ki se sedaj dogotavlja. To poslopje, ki je bilo pritlično, je danes dvignjeno v enonadstropno in tako je ta stavba ena izmed najlepših v vasi. Poleg svoje soproge gospe učiteljice, se g. upravitelj živahno zanima za napredek našega kmečkega stanu. Številna kmečka predavanja, pogosto vežbanje godbenikov in prirejanje iger, so doprinesla našim vaščanom, posebno mladim, dragoceno vedo, gospodu upravitelju pa priznanje in hvaležnost naroda. Vsi delavci pri zidanju šolskega poslopja, ni bilo mogoče v minulemu letu toliko delovati na izobrazbi vaščanov, kakor v prejšnjih letih. Upamo pa, da bo šolski upravitelj sedaj, ko bo dozidava šolskega poslopja končana, zopet vneto začel z raznimi predavanji in vežbanjem godbenikov.

— **Satahovci.** Upravni odbor naše nabavljajne zadruge, ki je več let uspešno delovala, je nepričakovano in brez posebnih povodov sklenil razpust zadruge. Večina članov ugovarja zoper ta sklep. Vložili so pritožbo o kateri bo razpravljala višja inštanca. — Pred kratkim ustanovljena prostovoljna gasilska četa bo imela svojo prvo veselico v lastni režiji na dan vaškega prošenja, t. j. 17. maja 1937. Na veselici bo igrala bakovska gasilska godba, ki danes velja za najboljšo v srezu. Želimo, da bi veselica dobro uspela in, da bi prinesla našim mladim požarnikom dobiček, ki ga potrebujejo za nabavo gas. orodja.

— **Rogaševci.** Sokolsko društvo se je predramilo, ter začelo zopet z delovanjem v kljub vsem oviram, ki se mu stavljajo na pot. Nič ne pomaga še taka gonja, sokolska misel si utrjuje svojo pot med narod. Minulo nedeljo je priredilo sokolsko društvo veselo igro na prostem „Lumpacij Vagabund“. Igrali so po večini sami kmečki fantje, kar je zelo razveseljiv pojav. So to zavedne sestre in bratje, ki stalno igrajo. Pri igri je najbolj ugajal Šivanka in Kneftra. Posebno Šivanka radi svoje originalne maske in žegavosti. Vse ostale vloge kakor moške tako tudi ženske so bile odlično podane. Gledalcev je bilo zelo mnogo od blizu in daleč ter vreme nam je bilo ves čas igre naklonjeno v kljub preteči nevihti. Z delom bomo nadaljevali ter vsi, ki ste nam naklonjeni nas podprite, da se bo naša misel še bolj ukoreninila.

SPORT

Punčec v M. Soboti.

Preteklo nedeljo je imela agilna tenis sekcija SK Mure odličnega gosta. Posetil jo je državni prvak v tenisu Franjo Punčec, ki je danes poleg Cramma brez dvoma najboljši igravec na kontinentu. Proti Punčecu je nastopil njegov prvi učitelj, naš rojak, Legenstein ter domači igralci, ki so ga znali prisiliti, da je pokazal vse finese belega sporta. Gostovanje državnega prvaka je nadvse uspelo in številno občinstvo, ki se je zbralo na belem igrišču, se je moralo navdušiti za to res prekrasno sportno panogo.

Tenis sekcija SK Mure naznanja vsem prijateljem belega sporta, da je njeno igrišče urejeno. Članarina je minimalna. Prijave sprejema in potrebne informacije da načelnik sekcije Nemeč Ludvik.

KOLESARJI - novost!

Dospelo je najnovije kolo
„SEMUS“

5 letno jamstvo - cena nizka.
Od danes naprej so cene
globoko znižane,
samo dokler traja stara zaloga.

Štivan Ernest

tehn. trgovina
Murska Sobota.

iz delovanja Združbe trgovcev
v Murški Soboti.

XIV. redna letna skupščina
Združbe trgovcev za srez Murska
Sobota v Murški Soboti.

Združba trgovcev v Murški Soboti je imela v soboto, dne 1. maja 1937 svojo redno letno skupščino, ki je bila dobro obiskana od strani članstva, tako je bilo od 373 članov navzočih 264, opravičilo je svojo odsotnost 63 in neupravičeno izostalo le 46. Od strani oblasti in drugih korporacij so bili navzoči gg.: Stanko Vertovšek, sreski podnačelnik, narodni poslanec Benko Josip, konzulent Zbornice za TOI v Ljubljani Fran Žagar, predsednik občine Murska Sobota Hartner Ferdinand, svetnik Zbornice za TOI Hrastelj Joža iz Gornje Radgone, svetnik Zbornice za TOI in zastopnik Združenja trgovcev v Ptujju Milko Senčar, svetnik Zbornice za TOI in zastopnik Združenja gostilniških podjetij za srez M. Sobota Vezer Geza iz Martjancev, tajnik Zveze trgovskih združenj dravske banovine Milko Gornik, Združenje trgovcev v Ljutomeru sta zastopala gg. predsednik Venčeslav Vilar in Anton Puconja, a Združenje trgovcev v Dol. Lendavi sta zastopala gg. Martin Brumen in Fran Rešek iz Beltinc. Brzjavno je opravičil svojo odsotnost g. Ferdo Pinter, podpredsednik Zveze trg. Združenj in svetnik Zbornice za TOI v Mariboru.

Skupščino je vodil dolgoletni boric in organizator gospodarstva in trgovskega stanu predsednik g. Franc Čeh. V svojem uvodnem in otvoritvenem govoru je navajal najvažnejše akcije, ki jih je izvršilo Združenje v preteklem letu v prosep in zaščito svojega članstva, osobito glede obmejnega prometa, izvoza sadja, v davčnih zadevah, zaradi konsumov, krošnjarstva, veleblagovnic, industrijskih prodajalnic in dr.

Po izčrpnem tajniškem in blagajniškem poročilu, ki ga je podal tajnik

Naš ponos

Izbacili smo stare strojeve, a pomoću novih najsavršenijih izradili smo takovu obuću, da se možemo sa kvaliteto i izradom naljecati i sa ameriĥanskom proizvodnjom.

Naše prodavnice snabdjevane su novom vrstom muških polucipela — original »G O O D Y E A R« koje prodajemo zajedno sa kalupima, »Lord« kremom za ĥišćenje, krpom za ĥišćenje, i sa kašikom za obuvanje za

DIN 199.—

Posjetite našu prodavnicu — isprobajte naše poslednje modele.

Radimo neumorno na tome da našu proizvodnju usavršimo, da možemo udovoljiti potrebi najotmenijeg gospodina i najfinijem ukusu.

Bata

Združbe g. Pollak Bela, je predlagal g. Bacz Ludvik, kot predsednik nadzorstva, v svojem poročilu razrešniĥo upravi za vzorno delovanje, katero je bilo soglasno sprejeto.

Nato je povzel besedo g. Joža Hrastelj, kot naš rejonski zborniĥni svetnik, ter v tem svojstvu pozdravlja skupšĥino, obenem je vesel, da se ne lansira samo v javnosti, da je Združba v Soboti na višku, prepriĥal se je o tem po sedanjem obnem zboru, kajti nobeno Združenje v dravski banovini se ne more pohvaliti po takem obnem zboru. Zato izraža priznanje predsedniku g. Ĉehu, katerega dolgoletno vodstvo je k temu pripomoglo. Iz podanih poročil je uvidel, da je Združenje res aktivno delovalo in izraža tudi za bodoĥe to upanje. Obnem poziva na skupnost in solidarnost, kajti le tako bomo lahko prišli do uspehov.

Konzument Zbornice za TOI v Ljubljani g. Žagar, je pozdravil skupšĥino v imenu Zbornice, kot naše najvišje nadzorne oblasti. Podal je izĥrпно poročilo o delovanju Zbornice in obĥih gospodarskih razmerah, tako v Sloveniji, kot celi Kraljevini. Posebno je povdarjal, da se gospodarski položaj pri nas v Sloveniji nikakor ni zboljšal, temveĥ celo dokazano poslabšal. Omenjal je novi finanĥni zakon in drжавni proraĥun, po katerem je trgovatvo še mnogo bolj obremenjeno kot prejšnja leta, kakor tudi nepravilno razdeljene skupne banovinske trošarine, po kateri razdelitvi je Slovenija zelo prikrajšana. Govoril je tudi o kmeĥki zašĥiti, ki je zadela tako trgovca kot kmeta, ter je bila Zbornica vedno na stališĥu individualne zašĥite. Zbornica je tudi vložila

predloge za revizijo obrtnega zakona, dajala predloge glede zadruŹništva, cestnega fonda, zakona o minimalnih mezdah in drugih mnogih vprašanjih.

V imenu oblasti je pozdravil obĥni zbor g. Vertovšek, sreski podnaĥelnik, ter obljubil, da bo oblast stala vedno na strani upraviĥenih zahtev gospodarskih krogov, katere bo tudi s svoje strani primerno podprla.

Za obĥino Murska Sobota pozdravlja skupšĥino g. Hartner, predsednik obĥine, ter kot župan zna ceniti trgovski stan, kajti ta nosi veĥino tako drжавnega kot obĥinskega proraĥuna. Zahvaljuje se zato trgovstvu, tako za materijelno, kot moralno pomoĥ in želi skupšĥini ĥim veĥ uspehov.

Zbor. svetnik in veletrgovec iz Ptujja g. Senĥar izraža zadovoljstvo nad veliĥastnostjo tega zbora, kajti le z disciplino pripomoremo k uspehom trgovskih vrst, ker mi ne išĥemo koristi našega trgovskega stanu, temveĥ gledamo na korist celokupnosti in vse drжаве.

G. Vilar, veletrgovec in predsednik Združenja trg. v Ljutomeru prinaša pozdrave sosednega združenja, se pridruŹuje predgovornikom in se zahvaljuje predsedniku g. Ĉehu za tako vzorno vodstvo, kakor tudi pomoĥi v davĥnih in drugih vprašanjih in izraža upanje, da bomo v bodoĥe še tesneje sodelovali, kot sosednji zdruŹenji.

Zborniĥni svetnik g. Vezer, kot zastopnik gostilniĥarjev iz sreza M. Sobota želi, da bi se pri skupnih težnjah tudi nadalje skupno borili in tako pripomogli skupnim interesom.

G. Gornik, tajnik Zveze, omenja delovanje Zveze, ki je postala borbena organizacija trgovstva dravske banovine, je pa vĥlanjena pri Centralnem predstavništvu v Beogradu, kjer je

vĥlanjeno 9 zvez iz vsega podroĥja drжаве. V Zvezo prihajajo ponovno tudi vsa ostala Združenja, ki so prej iz raznih vzrokov izstopila, ker je delovanje Zveze reorganizirano. Omenja sejo Centralnega predstavništva v Zagrebu, katera je že rodila uspehe v prepovedi veleblagovnice »TATE« v Zagrebu. Takisto je predloŹila Zveza predstavko Ministrstvu trgovine in industrije za ureditev kroŹnjarskega vprašanja, katera uredba v kratkem ĥasu izide. Govoril je tudi o predstavi ministrtvu financ radi reorganizacije prodaje soli, ter o mnogih drugih gospodarskih zadevah.

Narodni poslanec gospod Benko, je izrazil zadovoljstvo, da je slišal iz govorov naših gostov, kako smo na višku, ter, da so nam izrekli hvalo, kar res do danes nismo bili od nikogar deleŹni, kajti Prekmurje se je povsodi zapostavljalo in smatralo za nekako Sibirijo. Govoril je o zvišanju drжавnega proraĥuna, ter banovinskih in drжавnih davĥin. Vsekakor se je pa zahvalil g. Hartnerju, kot predsedniku obĥine M. Sobota za priznanje trgovstvu, da nosi ono skoro ves obĥinski proraĥun in je prepriĥan, da bo znal g. župan to tudi pri županski zvezi povdariti in olajšati breme trgovstvu. Omenjal je tudi delovanje davĥnega odbora, katerega ĥlan je bil in se zahvaljuje gostom na posetu, ter jih naprosi, da nas ob vseh prilikah v naših težnjah podprejo, kar bodemo znali mi vedno najbolje ceniti.

Predsednik g. Ĉeh se je zahvalil vsem govornikom na izvajanjih, ter je bil nato soglasno izglasovan predlagani proraĥun, ki izkazuje Din 85 000 dohodkov in ravno toliko izdatkov za leto 1937. Tudi je skupšĥina soglasno pooblastila upravo, da sme ta po last-

nem prevdarku odloĥiti o ponovnem pristopu k Zvezi trgovskih zdruŹenj. Pri samostojnih predlogih se je soglasno sklenilo, da se nakupovalne legitimacije za deŹelne pridelke veĥ ne bodo izdajale. Izglasani so tudi soglasni sklepi glede delitve koledarjev in drugih novoletnih daril, ter predlog za stanovsko glasilo Trgovski list.

Podrobni zapisnik skupšĥine bo objavljen zaĥenši v prihodnji številki tega lista. Sedaj smo podali samo pregled v informacijo ĥlanstvu, ker vsled pomanjkanja prostora ne bo mogel biti naenkrat objavljen.

Za Prekmurje išĥemo agilne ZASTOPNIKE

za prodajo koles in Źivalnih strojev. Ponudbe na upravo lista Murska Krajina pod šifro »Tovarna«.

Gostilno v Murški Soboti ali v bliŹnji okolici vzamem v najem. Dopise: MIŠLEJ JOSIP, Koroška 21 Maribor.

Kompletno mlatilnico v dobrem uporabnem stanju takoj kupim. Naslov: Sutija Franc, p. Sv. Jurij ob Šĥavnici.

Kleparsko delo za pokrivanje stolpa v Vaneĥi se odda. Tozadevne ponudbe je vložiti do 15. maja t. l. na obĥinskem uradu v Puĥonĥih med uradnimi urami.

Puĥonĥi, dne 1. maja 1937.

PRESEDIK.